

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 532/2023-19

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho a sudcov Ivana Fiačana a Petra Molnára (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej JUDr. Rastislavom Zimmermannom, advokátom, Pribišova 2, Bratislava, proti postupu Okresného súdu Malacky v konaní vedenom pod sp. zn. 4C/73/2019 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 27. septembra 2023 domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Malacky (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4C/73/2019 (ďalej len „napadnuté konanie“). Domáha sa priznania finančného zadosťučinenia 5 000 eur a náhrady trov právneho zastúpenia.
2. Z odôvodnenia ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka sa návrhom z 29. októbra 2019 na okresnom súde domáhala vydania platobného rozkazu vo veci zaplata 71 700 eur s príslušenstvom. Spolu s týmto návrhom podala i žiadosť o oslobodenie od súdnych poplatkov.
3. Okresný súd uznesením č. k. 4/C/73/2019-69 z 10. februára 2021 priznal sťažovateľke oslobodenie od súdneho poplatku za návrh a 21. apríla 2021 vyzval žalovaného, aby sa vyjadril k žalobe.
4. Na pojednávaní 25. mája 2022 okresný súd rozhodol vo veci samej.
5. Sťažovateľka podala 27. mája 2022 sťažnosť na priedahy v napadnutom konaní predsedovi okresného súdu.

6. Dňa 19. augusta 2022 bolo sťažovateľke doručené odvolanie žalovaného proti meritórnemu rozhodnutiu s výzvou na vyjadrenie.

7. Sťažovateľka zaslala okresnému súdu 27. augusta 2022 vyjadrenie k odvolaniu žalovaného a následne jej 1. decembra 2022 bolo doručené vyjadrenie žalovaného k jej vyjadreniu.

8. Ústavný súd zistil, že právna vec sťažovateľky bola predložená odvolaciemu súdu 31. januára 2023 a dosiaľ o nej nebolo rozhodnuté.

9. O priznanie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 5 000 eur žiada sťažovateľka „z dôvodu narušenia jej dôvery v právny systém Slovenskej republiky“.

10. Sťažovateľka zastáva názor, že v napadnutom konaní, ktoré považuje za skutkovo a právne nenáročné, dochádzalo k priet'ahom, ktoré boli spôsobené výlučne postupom okresného súdu bez toho, aby sa na ich vzniku ona sama akýmkoľvek spôsobom podieľala.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

11. Sťažovateľka namieta, že postupom okresného súdu v napadnutom konaní došlo k porušeniu jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

12. Ústavný súd konštatuje, že v systematike ústavy sú primeraná celková dĺžka, rýchlosť, plynulosť a efektívnosť súdneho konania obsahom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, a nie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov nespadá pod ochranu čl. 46 ods. 1 ústavy, pokiaľ namietané porušenie tohto základného práva nedosahuje takú intenzitu, že s ohľadom aj na ďalšie konkrétne okolnosti daného prípadu by bolo možné uvažovať o odmietnutí spravodlivosti (napr. IV. ÚS 242/07).

13. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98).

14. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu (napr. IV. ÚS 102/05, II. ÚS 387/06) sa ochrana základnému právu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušovanie tohto základného práva označenými orgánmi verejnej moci (v tomto prípade okresným súdom) ešte mohlo trvať. Ak v čase, keď ústavná sťažnosť bola doručená ústavnému súdu, už nemohlo dochádzať k namietanému porušovaniu označeného základného práva postupom označeného súdu, ústavný súd sťažnosť zásadne odmietne ako zjavne neopodstatnenú [§ 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)].

15. Vychádzajúc z postupu okresného súdu v napadnutom konaní opísaného v ústavnej sťažnosti, ústavný súd konštatuje, že okresný súd vo veci samej rozhodol 25. mája 2022. Následne podal žalovaný odvolanie a okresný súd začal vykonávať procesné úkony súvisiace s preložením veci

na rozhodnutie odvolaciemu súdu, pričom jeho doterajší postup nemožno označiť ako optimálny. Spisový materiál bol 31. januára 2023 predložený odvolaciemu súdu.

16. Ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že jednou zo základných pojmových náležitostí ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že ústavná sťažnosť zohráva významnú preventívnu funkciu ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo a jeho účinky stále trvajú, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (m. m. IV. ÚS 225/05, III. ÚS 317/05, II. ÚS 67/06).

17. Ústavný súd konštatuje, že zo strany okresného súdu (napriek tomu, že vec nie je právoplatne skončená) nemôže v čase doručenia ústavnej sťažnosti dochádzať k porušovaniu označeného základného práva sťažovateľky podľa ústavy a práva podľa dohovoru, keďže spisový materiál bol po vykonaní procesných úkonov súvisiacich s odvolaním predložený odvolaciemu súdu osem mesiacov pred podaním ústavnej sťažnosti.

18. Ústavná sťažnosť sťažovateľky v posudzovanom prípade nesmeruje proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu okresného súdu do jej označených práv, preto ju ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

19. Vzhľadom na skutočnosť, že ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, bolo už bez právneho významu, aby ústavný súd rozhodoval o ďalších návrhoch sťažovateľky.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. novembra 2023

Luboš Szigeti
predseda senátu